

УДК 339.137

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ

Ольга Завидівська, Владислава Беспала

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Розширення світогосподарських зв'язків України, посилення залежності національної економіки від процесів глобалізації і інтеграції та, як результат, підвищення міжнародної конкуренції актуалізує проблему розвитку національної конкурентоспроможності. Наявність потужних конкурентів, підвищення вимог до якості продукції зумовлює необхідність підвищення конкурентоспроможності країни. Об'єктивними індикаторами розвитку країни стають міжнародні рейтинги та індекси, що розробляють провідні міжнародні організації та установи, які дають змогу визначити динаміку змін, проблеми та перспективи подальшої роботи [1].

Сучасні процеси розвитку світової економічної системи пов'язані з інтеграцією та взаємозалежністю країн, які залучені у міжнародні економічні процеси. Важливим показником стану економіки країни є визначення міжнародного економічного рейтингу, тобто позиції у світі щодо конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, економічної свободи, загального економічного потенціалу тощо [2].

Визначальним показником ефективності здійснення економічної політики держави є її місце у глобальному рейтингу конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index) – масштабне наукове дослідження, яке здійснює Всесвітній економічний форум. Індекс глобальної конкурентоспроможності України упродовж 2015–2018 років подано в табл. 1.

Позиція України в індексі глобальної конкурентоспроможності у 2018 році – 81-ше місце серед 137 країн світу [3].

Згідно з даними дослідження, Україна погіршила свої позиції у 4-х із 12-ти основних показників. Найбільше втрачено (–13 пунктів) за компонентом «Ефективність ринку праці». Тенденцію до погіршення цього показника спостерігали і в минулорічних дослідженнях, зокрема в торішньому ми погіршили за ним свої позиції на 17 пунктів. Також Україна зазнала втрат за оцінкою інноваційного компонента індексу (–9 пунктів), інфраструктурного (–3 пункти) та за компонентом, що характеризує вищу освіту та професійну підготовку (–2 пункти).

Таблиця 1

**Індекс глобальної конкурентоспроможності України
упродовж 2015–2018 років [1]**

Індекс глобальної конкурентоспроможності України	2015–2016 (140 країн)	2016–2017 (138 країн)	2017–2018 (137 країн)	
	місце в рейтингу			значення індексу*
	79	85	81	4,1
Основні вимоги	101	102	96	4,2
Інституції	130	129	118	3,2
Інфраструктура	69	75	78	3,9
Макроекономічне середовище	134	128	121	3,5
Охорона здоров'я та початкова освіта	45	54	53	6,0
Підсилювальні продуктивності	65	74	70	4,1
Вища освіта і професійна підготовка	34	33	35	5,1
Ефективність ринку товарів	106	108	101	4,0
Ефективність ринку праці	56	73	86	4,0
Розвиток фінансового ринку	121	130	120	3,1
Технологічна готовність	86	85	81	3,8
Розмір ринку	45	47	47	4,5
Інновації та фактори вдосконалення	72	73	77	3,5
Відповідність бізнесу сучасним вимогам	91	98	90	3,7
Інновації	54	52	61	3,4

Примітка: * – індекс оцінюють за шкалою від 0 до 7, більше значення якого є ліпшим.

Жорстка конкурентна боротьба на світових ринках потребує від України пошуку шляхів підвищення конкурентоспроможності національної економіки, формування у країні потужного інноваційного та науково-технічного потенціалу, сприятливого бізнес-середовища, що в перспективі допоможе зайняти гідні позиції на міжнародних ринках.

Список використаних джерел

1. Хворост Т. В. Стан конкурентоспроможності національної економіки України [Електронний ресурс] / Т. В. Хворост // Економіка і суспільство. – 2017. – № 10. – С. 145–148. – Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/27.pdf.
2. Сушко К. В. Місце України у глобальних економічних рейтингах [Електронний ресурс] / К. В. Сушко, О. В. Чернова // Економіка і суспільство. – 2017. – № 9. – С. 110–114. – http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/18.pdf.
3. Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2017–2018: веб-сайт. – URL: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>(дата звернення: 20.04.2019).